

Ανοιχτά σχολεία και «παράπλευρες απώλειες»

Κ.Μ.

Από τα πρώτα μέτρα «επανόδου στην κανονικότητα» -αφού βγήκαμε «νικητές» στην προηγούμενη φάση- είναι το άνοιγμα των σχολείων. Με εξαίρεση το άνοιγμα των σχολείων για την Γ' Λυκείου, για την οποία θα σταθούμε ιδιαίτερα παρακάτω, ας δούμε σε τι «ωφελεί» η απόφαση για το άνοιγμα των υπόλοιπων βαθμίδων της εκπαίδευσης.

Για ποιους λόγους;

1. Ξεπερνώντας, για λόγους οικονομίας χρόνου, την βασική ανάλυση που θέλει το εκάστοτε σύστημα εκπαίδευσης βασικό εργαλείο ταξικής αναπαραγωγής και ιδεολογικής εμπέδωσης της κυριαρχίας της άρχουσας τάξης, θα εστιάσουμε σε μια άλλη παράμετρο των κριτηρίων της απόφασης της κυβέρνησης: η λειτουργία των σχολείων συνδέεται παραδοσιακά και με την παραγωγική λειτουργία της οικονομίας. Η έναρξη και η λήξη του σχολικού έτους σηματοδοτούν τη χρονική περίοδο της υψηλής παραγωγικότητας για την ελληνική οικονομία, ενώ οι σχολικές διακοπές οριοθετούν χρονικά τις καλοκαιρινές άδειες των εργαζομένων και τις «χαμηλές ταχύτητες» λειτουργίας των περισσότερων επιχειρήσεων (για να μπορεί το διάστημα αυτό να αφιερωθεί στην άνθηση της «ατμομηχανής» της ελληνικής οικονομίας – τον τουρισμό).

Επαναφορά σε «κανονικούς» ρυθμούς της οικονομίας με κλειστά σχολεία θα συνιστούσε ένα αφήγημα που θα ήταν σε αντίφαση με αυτά τα «ειωθότα» και ως εκ τούτου μη πειστικό.

Η παραπάνω θεώρηση ενισχύεται και από το γεγονός ότι η παράταση της διακοπής λειτουργίας των σχολείων, λόγω της πανδημίας, θα σήμαινε και την οριστική λήξη της σχολικής χρονιάς, με αποτέλεσμα την παραπομπή της «επανόδου στην

κανονικότητα» για μετά το καλοκαίρι όσον αφορά μια σημαντική για την καθημερινότητα των πολιτών δραστηριότητα.

2. Ένα πρόσθετο δεδομένο είναι το γεγονός ότι το κλείσιμο των σχολείων λόγω της πανδημίας, **συνοδεύτηκε με το μέτρο της χορήγησης στους γονείς των αδειών «ειδικού σκοπού»**. Πέρα από την κριτική για το γεγονός ότι οι άδειες αυτές στερούσαν από τους εργαζόμενους (έστω και κατά το 1/4) ημέρες κανονικής αδείας, η παράταση του κλεισίματος των σχολείων θα επέβαλλε την παράταση του μέτρου αυτού και θα δημιουργούσε πιέσεις για τη διατήρησή του και μετά την τυπική λήξη του σχολικού έτους. Τέτοιες... γαλαντομίες δεν είναι ανεκτές σε μια περίοδο που πρέπει να «επιστρέψουν» οι εργαζόμενοι στον «αγώνα» για να σωθούν τα κέρδη των επιχειρήσεων...

3. Ένας ακόμη λόγος είναι η ιδεολογική εμμονή στην αρχή να μην υπάρχει περικοπή της διδακτέας ύλης. Όσο και αν επιτεύχθηκε - ιδεολογικά τουλάχιστον - η ενίσχυση της άποψης για τη χρησιμότητα και αποτελεσματικότητα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (έστω και αν σε ένα βαθμό «κάηκε» από την παρωδία του «σκόιλ ελικίκου»), δεν μπορεί ακόμη να αποκαταστήσει το κύριο εργαλείο του ελληνικού σχολείου: το πρόγραμμα της διδακτέας ύλης. Η κυβέρνηση των «αρίστων» επιμένει να επιβάλει την αρχή ότι σε οποιεσδήποτε συνθήκες το πλάνο τηρείται και οι όποιες δυσκολίες για τα πιο φτωχά στρώματα, δηλαδή οι ταξικοί φραγμοί, είναι απλά αναπόφευκτες «παράπλευρες απώλειες».

4. Τέλος, καταλυτικό ρόλο συντελεί και η γενικότερη πολιτική εκδουλεύσεων που ακολουθεί η κυβέρνηση προς τον ιδιωτικό τομέα, και αυτή τη φορά ειδικότερα προς τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια – που θέλουν «κάτι να σώσουν από το δεύτερο εξάμηνο».

Συνέπειες

Με αυτά τα κριτήρια, είναι σαφές ότι τα ζητήματα που δημιουργούνται από τη βιασύνη του ανοίγματος των σχολείων (όταν ακόμη και η Γερμανίδα καγκελάριος Άνγκελα Μέρκελ δηλώνει

ανήσυχη για μια βιαστική επιστροφή στην κανονικότητα (https://www.amna.gr/health/article/453151/Germania-Endeixeis-epideinosis-tis-epidimias-meta-ti-chalarosi-kapoion-metron?fbclid=IwAR08d7KuzS0z9yLiit_wF9L8hl6k7h2JHlRezews3sU7hhcWH-a-cHI2W9c), είναι πολλά και καυτά:

α) Αφού ακόμη δεν υπάρχει καμία μέτρηση για το πραγματικό ποσοστό εξάπλωσης του ιού στον πληθυσμό, πώς μπορεί η κυβέρνηση να προχωρεί σε άνοιγμα των σχολείων, όταν μάλιστα ο ίδιος ο «κυβερνητικός εκπρόσωπος» κ. Τσιόδρας μας ανέφερε στην αρχή της πανδημίας ότι τα παιδιά είναι οι πλέον μεταδοτικοί φορείς του ιού (όσον αφορά δε το αν νοσούν και πόσο σοβαρά, έχουμε χαθεί ανάμεσα στις τόσο αντιφατικές δηλώσεις του όλο το προηγούμενο διάστημα);

β) Ειδικά για το άνοιγμα των σχολείων, πόσο εισακούονται οι προτάσεις των επιστημόνων – όταν και ο κ. Σύψας από την αρμόδια επιστημονική επιτροπή μιλούσε πριν δύο ημέρες για την ανάγκη τήρησης της απόστασης των 2 μέτρων και μέσα στις τάξεις; Με αφορμή και χθεσινό ρεπορτάζ για τους μικρούς μαθητές στην Κίνα με τα καπέλα με πτερύγια (γνωρίζοντας ότι τα ελληνικά ΜΜΕ πάντα «πρωτοπορούν» έναντι της κυβέρνησης), φοβόμαστε ότι ο σχεδιασμός θα περιοριστεί σε τέτοιου τύπου «καινοτομικά» μέτρα, χωρίς σοβαρή μέριμνα για την ασφαλή επιστροφή των μαθητών στα σχολεία, με δεδομένες και τις πολύ περιορισμένες υποδομές των ελληνικών σχολικών κτηρίων.

γ) Ποιος σχεδιασμός υπάρχει για την μετάβαση των μαθητών στα σχολεία χωρίς συνωστισμό σε λεωφορεία, για την αντιμετώπιση θεμάτων με μαθητές που έχουν ήδη κρούσματα στο στενό τους περιβάλλον, για τα ζητήματα εκπαιδευτικών που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες ή ακόμη και για την κάλυψη του κόστους των απαραίτητων μέτρων προστασίας (μάσκες, γάντια, απολυμαντικά κ.λπ.); Το ερώτημα, ρητορικό...

Όλα τα παραπάνω με τους κινδύνους που ελλοχεύουν, μάλλον θεωρούνται από την κυβέρνηση «παράπλευρες απώλειες» μπροστά στο όραμα της «επιστροφής στην κανονικότητα» και της «νέας

ανάπτυξης». Ήδη μας προετοιμάζουν ότι η επαναφορά θα έχει και κάποιους νεκρούς, αλλά τι να κάνουμε η ζωή μας δεν θα είναι ποτέ όπως πριν...

Η Γ' Λυκείου και οι Πανελλαδικές Εξετάσεις

Ολοκληρώνοντας, ας σταθούμε λίγο πιο ειδικά στο θέμα της Γ' Λυκείου, που αποφασίστηκε να είναι οι μαθητές της οι πρώτοι που θα επιστρέψουν στα θρανία (και να είναι έτσι τα πρώτα «πειραματόζωα» των μέτρων «επαναφοράς»).

Κατ' αρχάς οι τελευταίες μέρες μαθημάτων στη Γ' Λυκείου και πριν την πανδημία για πολλούς μαθητές δεν είχαν ιδιαίτερη σημασία, αφού προτιμούσαν να μείνουν στο σπίτι για να διαβάσουν για τις πανελλαδικές. Με δεδομένο ότι και η ύλη δεν πρόκειται -ειδικά για τη Γ' Λυκείου- να προχωρήσει, η επάνοδος δεν έχει τόσο μεγάλη χρησιμότητα, πέραν ίσως κάποιας τελικής προετοιμασίας για τις εξετάσεις.

Όμως είναι τόσο απαραίτητο να γίνουν οι εξετάσεις μέσα στον Ιούνιο; Από πλευράς λειτουργίας του συστήματος, όπως αναδείχθηκε και παραπάνω, είναι απαραίτητο. Πόσο μάλλον όταν οι Πανελλαδικές εξετάσεις είναι ένας από τους πλέον βασικούς θεσμούς ταξικής επιλογής στην εκπαίδευση.

Θα μπορούσαν να γίνουν αργότερα οι εξετάσεις (π.χ. τον Σεπτέμβριο); Ίσως ναι, αλλά πάλι δεν έχουμε εγγυήσεις ότι τα πράγματα θα είναι καλύτερα (μετά και το τουριστικό κύμα που τόσο «καίγονται» για να έρθει στην Ελλάδα). Και βέβαια η παράταση του άγχους για τους μαθητές της Γ' Λυκείου, σε συνδυασμό με την κατάσταση που δημιουργεί η πανδημία, θα ήταν ιδιαίτερα επιβαρυντική.

Τούτων δοθέντων, αυτό που πρέπει να διεκδικηθεί δεν μπορεί να είναι παρά μόνο η **εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση όλων των αποφοίτων της Γ' Λυκείου** με κριτήριο επιλογής σχολής το βαθμό απολυτηρίου και αναλογική αύξηση των εισακτέων σε όλες τις σχολές. Είναι πολύ πιο ρεαλιστικό αίτημα από τα ανορθολογικά μέτρα που σχεδιάζονται και, κυρίως, δεν έχει τις

«παράπλευρες απώλειες» στη λογική των οποίων θέλουν να εθιστούμε.